

Sygn. akt V U 2655/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 8 marca 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku A. S., I. S., J. L.

przy udziale zainteresowanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o odstąpienie od orzeczenia o odpowiedzialności za zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L.

na skutek odwołania A. S., I. S., J. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 12 grudnia 2012 r.

znak (...)

I. **zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 12 grudnia 2012 r., znak: (...), w ten sposób, że ustala, iż wnioskodawczyni I. S. nie ponosi osobistej odpowiedzialności jako członek zarządu za zaległości z tytułu nieopłaconych przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w L. składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od czerwca 2008 r. do lipca 2009 r.,**

II. **w pozostałym zakresie odwołania oddala.**

Sygn. akt V U 2655/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 grudnia 2012 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. orzekł o osobistej odpowiedzialności A. S. z tytułu pełnienia funkcji członka zarządu za zaległości z tytułu nieopłaconych składek w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...) Sp. z o.o. w L., w wysokości odpowiednio:

1. na ubezpieczenia społeczne:

-165.079,60 zł z tytułu nieopłaconych składek za okres od sierpnia 2007 r. do czerwca 2009 r.,

-93.937,00 zł z tytułu odsetek za zwłokę liczonych na dzień 12 grudnia 2012 r.,

2. na ubezpieczenie zdrowotne:

-41.538,44 zł z tytułu nieopłaconych składek za okres od sierpnia 2007 r. do lipca 2009 r.,

-23.448,00 zł z tytułu odsetek za zwłokę liczonych na dzień 12 grudnia 2012 r.,

3. na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych:

-13.133,07 zł z tytułu nieopłaconych składek za okres od sierpnia 2007 r. do czerwca 2009 r.,

-7.482,00 zł z tytułu odsetek za zwłokę liczonych na dzień 12 grudnia 2012 r.

Decyzją z dnia 12 grudnia 2012 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. orzekł o osobistej odpowiedzialności I. S. z tytułu pełnienia funkcji członka zarządu za zaległości z tytułu nieopłaconych składek w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...) Sp. z o.o. w L., w wysokości odpowiednio:

1. na ubezpieczenia społeczne:

-165.079,60 zł z tytułu nieopłaconych składek za okres od sierpnia 2007 r. do czerwca 2009 r.,

-93.937,00 zł z tytułu odsetek za zwłokę liczonych na dzień 12 grudnia 2012 r.,

2. na ubezpieczenie zdrowotne:

-41.538,44 zł z tytułu nieopłaconych składek za okres od sierpnia 2007 r. do lipca 2009 r.,

-23.448,00 zł z tytułu odsetek za zwłokę liczonych na dzień 12 grudnia 2012 r.,

3. na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych:

-13.133,07 zł z tytułu nieopłaconych składek za okres od sierpnia 2007 r. do czerwca 2009 r.,

-7.482,00 zł z tytułu odsetek za zwłokę liczonych na dzień 12 grudnia 2012 r.

Decyzją z dnia 12 grudnia 2012 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. orzekł o osobistej odpowiedzialności J. L. z tytułu pełnienia funkcji członka zarządu za zaległości z tytułu nieopłaconych składek w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...) Sp. z o.o. w L., w wysokości odpowiednio:

1. na ubezpieczenia społeczne:

-38.030,21 zł z tytułu nieopłaconych składek za okres od sierpnia 2007 r. do listopada 2007 r.,

-24.308,00 zł z tytułu odsetek za zwłokę liczonych na dzień 12 grudnia 2012 r.,

2. na ubezpieczenie zdrowotne:

-8.524,97 zł z tytułu nieopłaconych składek za okres od sierpnia 2007 r. do listopada 2007 r.,

-5.45,00 zł z tytułu odsetek za zwłokę liczonych na dzień 12 grudnia 2012 r.,

3. na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych:

-2.871,17 zł z tytułu nieopłaconych składek za okres od sierpnia 2007 r. do listopada 2007 r.,

-1.835,00 zł z tytułu odsetek za zwłokę liczonych na dzień 12 grudnia 2012 r.

W uzasadnieniach ww. decyzji organ rentowy podał, iż (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L., pomimo obowiązku obliczania, rozliczania i przekazywania co miesiąc do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych nie regulowała należnych zobowiązań. Wskazał, że egzekucja należności z tytułu nieopłaconych składek prowadzona względem ruchomości, wierzytelności i kont bankowych dłużnika okazała się bezskuteczna. W konsekwencji, stosownie do treści art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej przy uwzględnieniu art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych za zaległości (...) Sp. z o.o. w L. z tytułu nieopłaconych składek odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu: A. S. i I. S. oraz w części J. L..

Odwołania od ww. decyzji wnieśli wszyscy ww. byli członkowie zarządu: A. S., I. S. i J. L..

Skarżące A. S. i I. S. wniosły o odstąpienie od orzeczenia o osobistej odpowiedzialności za zaległości z tytułu nieopłaconych przez Spółkę składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz FP i FGŚP. W uzasadnieniu odwołania wskazały, że w okresie pełnienia obowiązków członków zarządu dołożyły wszelkich starań niezbędnych do utrzymania płynności finansowej przedsiębiorstwa. Z uwagi na fakt, że działania te nie przyniosły pożądanego efektu, w dniu 21 października 2009 r. zbyły przysługujące im udziały w Spółce na rzecz T. P., który zobowiązał się spłacić zadłużenie firmy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wywodził, że zaskarżone decyzje zostały sporządzone w oparciu o dane wynikające ze stanu należności płatnika składek, z którego wynikało, że w okresie powstania zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych A. S. i I. S. pełniły obowiązki członków zarządu

Odwołujący J. L. wniósł o odstąpienie od orzeczenia o osobistej odpowiedzialności za zaległości z tytułu nieopłaconych przez Spółkę składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz FP i FGŚP, a nadto o zasądzenie na jego rzecz od organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 3.617 zł, w tym 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie przepisu prawa materialnego w postaci art. 118 § 1 Ordynacji podatkowej, polegające na wydaniu decyzji z dnia 12 grudnia 2012 r. po upływie pięciu lat od daty powstania zobowiązań z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na FP i FGŚP wymienionych w jej treści. Zdaniem ubezpieczonego, termin dochodzenia należności z tytułu nieopłaconych składek upływał z dniem 31 grudnia 2012 r., zaś doręczenie zaskarżonej decyzji nastąpiło w dniu 2 stycznia 2013 r. Niezależnie od powyższego J. L. wskazał, że w okresie od sierpnia 2007 r. do grudnia 2007 r. obowiązki członków zarządu pełniła również A. S. oraz I. S.. Z uwagi na powyższe, w sentencji zaskarżonej decyzji organ rentowy, stosując zasadę wyrażoną w art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej powinien orzec, że odpowiedzialność za zobowiązania płatnika składek z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na FP i FGŚP za okres od sierpnia 2007 r. do listopada 2007 r. ponoszą solidarnie z wnioskodawcą (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L., A. S. i I. S.. Zaskarżonej decyzji J. L. zarzucił również naruszenie art. 10 k.p.a. oraz art. 28 k.p.a. w zw. z art. 366 § 1 k.p.c., polegające na wszczęciu i prowadzeniu postępowania w przedmiocie odpowiedzialności za zobowiązania płatnika składek bez udziału A. S. i I. S., przez co ubezpieczone zostały pozbawione możliwości obrony swoich praw w postępowaniu administracyjnym. Wnioskodawca wywodził ponadto, iż orzekając o osobistej odpowiedzialności za zobowiązania (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. organ rentowy pominął fakt, że w czasie, gdy J. L. pełnił funkcję Wiceprezesa Zarządu nie zaistniały okoliczności uzasadniające zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości przedsiębiorstwa. W spornym okresie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. prosperowała bowiem bardzo dobrze, natomiast zobowiązania tytułu nieopłaconych przez firmę składek nie przewyższały wysokości kapitału zakładowego Spółki.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podał, że przepis art. 118 § 1 Ordynacji podatkowej reguluje instytucję przedawnienia prawa organu podatkowego do przeniesienia odpowiedzialności za zaległość podatkową na osobę trzecią, w przeciwieństwie do § 2 tego artykułu, w którym jest mowa o przedawnieniu zobowiązania ciężącego na osobie trzeciej na mocy decyzji o jej odpowiedzialności. Argumentował, że wykładnia

językowa cytowanego przepisu nakazuje odróżnić czynność polegającą na wydaniu decyzji, czyli jej sporządzeniu, podpisaniu oraz opatrzeniu datą od jej doręczenia. W konsekwencji, skoro zaskarżona decyzja została sporządzona, podpisana i wysłana do wnioskodawcy w dniu 12 grudnia 2012 r., to organ rentowy nie uchybił pięcioletniemu terminowi, o którym mowa w art. 118 § 1 Ordynacji podatkowej. Zakład Ubezpieczeń Społecznych argumentował ponadto, że wbrew twierdzeniu wnioskodawcy postępowanie mające na celu orzeczenie osobistej odpowiedzialności za zaległości składkowe (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. zostało skierowanie wobec wszystkich osób, które w okresie objętym zaskarżoną decyzją pełniły obowiązki członków zarządu. Wskazał również, że zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 14 lutego 2012 r. (III AUa 512/11) brak orzeczenia o odpowiedzialności wnioskodawcy wraz z pozostałymi członkami zarządu w jednej decyzji i jednoczesnego sformułowania w niej, że jest to odpowiedzialność solidarna, przy uwzględnieniu jednoznacznej treści przepisu art. 116 Ordynacji podatkowej nie wpływa na solidarny charakter tej odpowiedzialności. Jednocześnie ZUS podkreślił, że skoro orzeczenie o odpowiedzialności członków zarządu jest możliwe w przypadku, gdy bezskuteczna okaże się egzekucja z majątku spółki kapitałowej, to brak podstaw do wskazania w sentencji zaskarżonej decyzji, że odpowiedzialność wnioskodawcy jako osoby trzeciej ma charakter solidarny także ze Spółką. Odnosząc się do okoliczności wyłączających odpowiedzialność członka zarządu za zobowiązania płatnika składek organ rentowy podał, że stosownie do treści art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze dłużnik jest obowiązany, nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości, zgłosić w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości. W myśl art. 10 tej ustawy, upadłość ogłasza się w stosunku do dłużnika, który stał się niewypłacalny, natomiast w świetle art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. dłużnika uważa się za niewypłacalnego, jeżeli nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. nie regulowała swoich zobowiązań pieniężnych w okresie pełnienia przez wnioskodawcę J. L. funkcji członka zarządu o czym świadczy fakt, że skarżona decyzja dotyczy powstałych wówczas zaległości składkowych. Pomimo tych zaległości we właściwym czasie nie zgłoszono wniosku o upadłość.

Sąd Okręgowy w Legnicy, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wyrokiem z dnia 12 grudnia 2013 r. (sygn. akt V U 178/13) w punkcie I zmienił decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. z dnia 12 grudnia 2012 r., znak (...), (...), (...) w ten sposób, że stwierdził, że za należności składkowe opisane w wymienionych decyzjach za okres od sierpnia 2007 r. do lipca 2009 r. solidarną odpowiedzialność ponoszą A. S. oraz I. S., przy czym za należności składkowe za okres od sierpnia 2007 r. do listopada 2007 r. A. S. i I. S. odpowiadają solidarnie z J. L., a w punkcie II oddalił dalej idące odwołania.

Na skutek apelacji wywiedzionej przez wnioskodawcę J. L. od ww. wyroku w całości, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wyrokiem z dnia 22 lipca 2014 r. (III AUa 209/14) uchylił zaskarżony wyrok, zniósł postępowanie w sprawie i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Legnicy, pozostawiając temu Sądowi orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny uznał, że postępowanie toczące się w niniejszej sprawie dotknięte było nieważnością. Zalecił, aby Sąd Okręgowy – rozpoznając ponownie sprawę – w pierwszej kolejności umożliwił odwołującemu J. L. osobiście udział w posiedzeniach sądu i przeprowadził postępowanie dowodowe, mając na uwadze wnioski dowodowe zgłoszone przez strony. W szczególności zalecił, aby Sąd ten ustalił kondycję finansową Spółki w spornym okresie oraz czas, w którym utraciła ona płynność finansową i zaprzestała płacenia zobowiązań, a także aby dążył do ustalenia właściwego momentu na zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości czy też wszczęcie postępowania układowego, a nadto przeprowadził ewentualnie inne dowody wskazane przez strony w trybie art. 232 k.p.c.

W wyniku ponownego rozpoznania sprawy, sąd ustalił:

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w L. prowadzi działalność w zakresie produkcji ubrań wierzchnich, bielizny, sprzedaży hurtowej odzieży i obuwia oraz półproduktów, a także sprzedaży detalicznej wyrobów włókienniczych, odzieży oraz transportu drogowego towarów pojazdami uniwersalnymi w oparciu o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 20 czerwca 2007 r.

Dowód: dokumenty z akt ZUS: metryka spółki, odpisy (...) Sp. z o.o. w L.

k. 95-97, 141-143

Od dnia 20 czerwca 2007 r. ujawnionymi w KRS współnikami spółki pozostawali:

-I. S. –posiadająca 20 udziałów o łącznej wartości 20.000 zł

-A. S. –posiadająca 14 udziałów o łącznej wartości 14.000 zł,

-J. L. – posiadający 16 udziałów o łącznej wartości 16.000 zł.

Od dnia 20 czerwca 2007 r. obowiązki Prezesa Zarządu (...) Sp. z o.o. w L. pełniła A. S., natomiast funkcje Wiceprezesów Zarządu sprawowali: I. S. i J. L.. J. L. pełnił obowiązki Wiceprezesa Zarządu do dnia 31 grudnia 2007 r., kiedy to zbył na rzecz A. S. przysługujące mu udziały w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L.. Na skutek tej transakcji A. S. stała się właścicielem 30 udziałów spółki o łącznej wartości 30.000 zł.

W dniu 31 grudnia Spółka wystawiła J. L. świadectwo pracy, w którym wskazała, iż był u niej zatrudniony od 1 sierpnia 2007 r. do 31 grudnia 2007 r. na stanowisku Wiceprezesa Zarządu, a stosunek pracy ustał na mocy porozumienia stron.

Wobec dokonania ww. zmian w składzie zarządu spółki (...) i jednocześnie niewywiązania się do listopada 2009 r. przez zobowiązanych do tego członków zarządu: A. S. i I. S. z obowiązku ujawnienia w Rejestrze Przedsiębiorców KRS ww. zmian, Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, po tym jak J. L. złożył do akt rejestrowych odpis umowy sprzedaży udziałów z dnia 31 grudnia 2007 r., wszczął z urzędu w dniu 25 listopada 2009 r. postępowanie przymuszające – zobowiązujące zarząd spółki do złożenia wniosku o zmianę danych podmiotu w KRS. Ww. postępowanie nie odniosło jednak pożądanego skutku.

W dniu 30 czerwca 2008 r. odbyło się Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) Sp. z o.o. w L.. Na Zgromadzeniu tym reprezentowany był cały kapitał zakładowy Spółki, tj. 50 głosów. Na ww. Zgromadzeniu zatwierdzono roczne sprawozdanie finansowe za 2007 rok (uchwała nr 1/2008), zmieniono umowę Spółki w zakresie § 7, tj. dotyczącego przedmiotu działalności Spółki, i w zakresie § 20, wpisując do niej, że: „Zarząd Spółki składa się z jednego albo większej liczby członków.” (uchwała nr (...)), oraz –na podstawie art. 203 k.s.h. i § 19 ust. 4 umowy spółki– odwołano z dniem 30 czerwca 2008 r. z funkcji Wiceprezesa Zarządu I. S. (uchwała nr (...)).

Dokumenty dotyczące roku 2007 w postaci: bilansu –sprawozdania na dzień 31 grudnia 2007 r., RZS kalkulacyjnego, zestawienia sald i obrotów za okres sprawozdawczy od 01 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2007 r., wprowadzenia do sprawozdania finansowego, dodatkowych informacji i objaśnień do sprawozdania finansowego na dzień 31 grudnia 2007 r., sprawozdania zarządu z działalności spółki w roku obrachunkowym 2007 z dnia 25 kwietnia 2008 r., wypisu aktu notarialnego Rep. A nr (...), listy obecności na Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników, uchwały nr (...) z dnia 29 grudnia 2007 r. i uchwały nr (...) z dnia 25 kwietnia 2008 r., zostały złożone przez Spółkę w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia –Fabrycznej, w IX Wydziale Gospodarczym Krajowego Rejestru Sądowego, ale nie zostały przez ten Sąd przyjęte do akt rejestrowych. Innych dokumentów finansowych od momentu powstania spółka nie złożyła w ww. Sądzie.

W 2007 r. spółka (...) zatrudniała ok. 30 – 35 pracowników. Z tego tytułu była zobowiązana do opłacania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Spółka obowiązku powyższego nie wypełniała. W zaledwie miesiąc po powstaniu ww. przestała regulować należności z tytułu składek względem ZUS. Za miesiąc sierpień 2007 r. nie uregulowała należności w łącznej wysokości 671,49 zł, za miesiąc wrzesień 2007 r. – w łącznej wysokości 15.808,77 zł, za miesiąc październik 2007 r. – w łącznej wysokości 16.208,55 zł, za miesiąc listopad 2007 r. – w łącznej wysokości 16.737,54 zł, a za miesiąc grudzień 2007 r. – w łącznej wysokości 16.103,60 zł. W kolejnych miesiącach 2008 i 2009 r. spółka w dalszym ciągu

nie regulowała należności składkowych względem organu rentowego. Ww. postępowanie spółki miało charakter stały i ciągły. Przyrost zobowiązań trwał do czerwca 2009 r., kiedy to spółka przestała zatrudniać pracowników.

Wobec posiadania na dzień 15 września 2007 r. wymagalnego i nieuregulowanego zobowiązania wobec ZUS na kwotę 671,49 zł, w dniu tym zaistniały przesłanki do ogłoszenia upadłości ww. spółki wymienione w art. 11 ust. 1 Prawa upadłościowego. Wniosek o ogłoszenie upadłości spółki na tej podstawie złożyć należało do sądu gospodarczego najpóźniej do dnia 1 października 2007 r. Mimo tego nikt z członków zarządu spółki w terminie tym wniosku takiego nie złożył.

Na dzień 31 grudnia 2007 r. aktywa spółki wynosiła 90.447,00 zł, a zobowiązania – 178.666,17 zł. Wystąpiło zatem przekroczenie zobowiązań ponad majątek spółki według wartości księgowej o 97,53%, w kwocie 88.219,17 zł, co było spowodowane osiągniętą w 2007 r. stratą w kwocie 138.219,17 zł. W związku z ww. poniesioną stratą kapitał własny spółki na dzień 31 grudnia 2007 r. był ujemny, co oznaczało, że spółka nie posiadała środków na spłatę zobowiązań. W dniu 31 grudnia 2012 r. wystąpiły przesłanki do ogłoszenia upadłości spółki według art. 11 ust. 2 Prawa upadłościowego.

W dniu 16 października 2008 r. pracownica spółki (...) Sp. z o.o. w L. złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości ww. Spółki. W uzasadnieniu ww. wniosku E. O. wskazała, że spółka nie wypłaciła jej wynagrodzenia za okres od 1 czerwca 2008 r. do 31 sierpnia 2008 r., Prezes zwolnił wszystkich pracowników i zaprzestął produkcji, a na jej prośby o wypłatę zaległego wynagrodzenia odmawia, twierdząc, że spółka ma trudności finansowe.

Z informacji tymczasowego nadzorca sądowego ustanowionego dla (...) Sp. z o.o. w L. z dnia 22 grudnia 2008 r. wynikało, że Spółka na ten dzień posiadała zadłużenie wobec zwalnianych pracowników w wys. 30.687,78 zł, wobec Urzędu Skarbowego – w wys. 5.819,00 zł i wobec ZUS – w wys. 195.874,00 zł. Spółka nie posiada na kontach bankowych żadnych środków pieniężnych. Działalność była prowadzona w wdzierżawionych pomieszczeniach, a majątek spółki stanowiły tylko maszyny szwalnicze o niewielkiej wartości rynkowej.

Postanowieniem z dnia 5 stycznia 2009 r. Sąd Rejonowy w Legnicy, V Wydział Gospodarczy w sprawie o sygn. akt V GU 25/08 umorzył postępowanie wywołane wnioskiem E. O. o ogłoszenie upadłości (...) Sp. z o.o. w L. –wobec cofnięcia wniosku przez tego wierzyciela, a wniosek M. T. (innego pracownika ww. Spółki) o ogłoszenie upadłości tej Spółki oddalił, nie obciążając dłużnika kosztami postępowania. Powodem ww. rozstrzygnięcia był ustalony przez Sąd fakt, że posiadany przez (...) Sp. z o.o. w L. majątek nie jest wystarczający do prowadzenia postępowania upadłościowego, a na pewno nie wystarczy na choćby częściowe zaspokojenie wierzycieli. Biorąc zaś pod uwagę minimalne koszty samego postępowania upadłościowego (kwota ok. 20.000 zł), Sąd ten stwierdził, że ogłoszenie upadłości ww. Spółki nie jest celowe. Wierzyciele bowiem nie uzyskają żadnego zaspokojenia, a koszty procesu upadłości mogą nie być w całości zaspokojone, co nie będzie korzystne ani dla wierzycieli, ani dla samego dłużnika.

Spółka (...) Sp. z o.o. w L. nie została wykreślona z Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Dalej w nim figuruje z wpisami danych wspólników oraz danych członków Zarządu, które zostały dokonane dnia 20 czerwca 2007 r.

Postanowieniem z dnia 30 czerwca 2011 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Legnicy umorzył postępowania egzekucyjne z wniosku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. W treści uzasadnienia wskazał, iż egzekucję świadczenia pieniężnego w kwocie 255.559,06 zł z ruchomości, wierzytelności i kont bankowych dłużnika okazała się bezskuteczna.

Pismami z dnia 28 września 2012 r. organ rentowy zawiadomił wnioskodawców: A. S. i I. S., a pismem z dnia 14 listopada 2012 r. – wnioskodawcę J. L. o wszczęciu postępowania mającego na celu orzeczenie o ich odpowiedzialności jako członków zarządu za zobowiązania spółki (...) Sp. z o.o. w L..

Decyzjami z dnia 12 grudnia 2012 r., zaskarżonymi w niniejszej sprawie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. orzekł o osobistej odpowiedzialności A. S., I. S. i J. L. z tytułu pełnienia funkcji członka zarządu za zaległości z tytułu

nieopłaconych składek w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. za okres od sierpnia 2007 r. do lipca 2009 r. (w przypadku A. S. i I. S.) oraz za okres od sierpnia 2007 r. do listopada 2007 r. (w przypadku J. L.). Ww. decyzję J. L. otrzymał w dniu 2 stycznia 2013 r.

Dowód:

- dokumenty z akt ZUS, w tym: zawiadomienia o wszczęciu postępowania z urzędu, decyzje z dnia 12.12.2012 r. wraz z potwierdzeniami odbioru, umowa sprzedaży udziałów z dnia 31.12.2007 r., świadectwo pracy z dnia 31.12.2007 r., postanowienie Komornika Sądowego przy SR w Legnicy z dnia 30.06.2011 r. o umorzeniu postępowania egzekucyjnego,

-dokumenty z akt SR w Legnicy o sygn. V GU 25/08, w tym m.in.: wnioski o ogłoszenie upadłości spółki, informacja tymczasowego nadzorca sądowego z dnia 22.12.2008 r., wyciąg z rachunku bankowego, lista zobowiązań wobec byłych pracowników, protokół komorniczy z zajęcia ruchomości, spis maszyn szwalniczych i ich wartości, postanowienie SR w Legnicy z dnia 05.01.2009 r.

-pismo z SR dla Wrocławia-Fabrycznej z dnia 08.05.2015 r. k. 173

-dokumenty rejestrowe spółki (...) Sp. z o.o. w L.: bilans –sprawozdanie na dzień 31.12.2007 r., (...) kalkulacyjny, zestawienie sald i obrotów za okres sprawozdawczy od 01.01.2007 r. do 31.12.2007 r., wprowadzenie do sprawozdania finansowego, dodatkowe informacje i objaśnienia do sprawozdania finansowego na dzień 31.12.2007 r., sprawozdanie zarządu z działalności spółki w roku obrachunkowym 2007 z dnia 25.04.2008 r. k. 174-201

-wypis aktu notarialnego Rep. A nr (...), lista obecności na ZZW k. 202-204

-uchwała nr (...) z dnia 29.12.2007 r. k. 205

-opinia biegłego sądowego z zakresu ekonomii i wyceny przedsiębiorstw k. 244-250

-opinia uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu ekonomii i wyceny przedsiębiorstw k. 307-309

-zeznania świadka M. S. k. 217-218, e-protokół z dnia 23.11.2015 r. 00:03:48 i nast.

-przesłuchanie wnioskodawcy J. L. k. 218-218v, e-protokół z dnia 23.11.2015 r. 00:28:49 i nast.

-przesłuchanie wnioskodawczyni A. S. k. 218v-219v, e-protokół z dnia 23.11.2015 r.

00:42:33 i nast.

Sąd zważył:

Odwołanie I. S. zasługiwało na częściowe uwzględnienie. Niezasadne były odwołania A. S. i J. L..

W rozpoznawanej sprawie sporu nie budziło, że spółka (...) Sp. z o.o. w L. jako płatnik składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w okresach wskazanych w zaskarżonych decyzjach nie realizowała ciężących na niej obowiązków w zakresie zapłaty ww. składek. Skarżący nie kwestionował ani istnienia tych zaległości ani ich wysokości. Kwestią sporną było natomiast, czy skarżący mogą zostać obciążeni odpowiedzialnością za zaległości ww. spółki z tytułu składek w kwotach i za okresy wskazane w decyzjach ZUS z dnia 12 grudnia 2012 r., czy też uwolnili się od tej odpowiedzialności, wykazując przesłanki ekskulacyjne.

Sytuację powyższą reguluje przepis art. 116 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. –Ordynacja podatkowa (t.jedn.: Dz.U. z 2012 r., poz. 749), który poprzez odesłanie zawarte w art. 31 i 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, znajduje odpowiednie zastosowanie do zaległości z tytułu składek na

ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zgodnie z treścią § 1 cyt. przepisu, w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonych decyzji, za zaległości podatkowe (w niniejszej sprawie –składkowe) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji, spółki akcyjnej lub spółki akcyjnej w organizacji odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu:

1) nie wykazał, że:

a) we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe) albo

b) niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez jego winy;

2) nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

Odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu, oraz zaległości wymienione w art. 52 powstałe w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu (§ 2). Przepisy powyższe stosuje się również do byłego członka zarządu (§ 4).

W myśl zaś art. 107 § 1 i § 2 pkt 1, 2 i 4 o.p. w zw. z art. 32 i art. 32 u.s.u.s., odpowiedzialność osób trzecich za zaległości płatnika z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych obejmuje: należność główną, odsetki za zwłokę oraz koszty postępowania egzekucyjnego. Odpowiedzialność tę osoby trzecie ponoszą całym swoim majątkiem solidarnie z płatnikiem.

W rozpoznawanej sprawie –na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu– Sąd nie miał wątpliwości, że egzekucja zaległości składowych na rzecz ZUS z majątku spółki okazała się bezskuteczna. Świadczą o tym w sposób niebudzący wątpliwości dokumenty związane z prowadzoną egzekucją, w tym postanowienie z dnia 30 czerwca 2011 r. Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Legnicy, który umorzył postępowanie egzekucyjne z wniosku ZUS Oddział w L. przeciwko (...) Sp. z o.o. w L. wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. Wcześniej też – w dniu 5 stycznia 2009 r. Sąd gospodarczy oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości spółki, stwierdzając, że posiadany przez spółkę majątek nie jest wystarczający do prowadzenia postępowania upadłościowego, a na pewno nie wystarczy na choćby częściowe zaspokojenie wierzycieli, a i koszty procesu upadłości mogą nie być w całości zaspokojone, co nie będzie korzystne ani dla wierzycieli, ani dla samego dłużnika. W świetle zatem powyższego przesłanka bezskuteczności egzekucji w niniejszej sprawie została wykazana i nie budzi wątpliwości.

Mimo powyższego odwołujący twierdzili, że zwolnili się z odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki. A. S. i I. S. podnosiły, że w okresie pełnienia funkcji członków zarządu dołożyły wszelkich starań niezbędnych do utrzymania płynności finansowej przedsiębiorstwa, a gdy działania te nie przyniosły pożądanego efektu, w dniu 21 października 2009 r. zbyły przysługujące im udziały w Spółce na rzecz T. P., który zobowiązał się spłacić zadłużenie firmy. J. L. twierdził zaś, że w czasie, gdy pełnił funkcję Wiceprezesa Zarządu nie zaistniały okoliczności uzasadniające zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości przedsiębiorstwa. W spornym okresie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. prosperowała bowiem bardzo dobrze, natomiast zobowiązania tytułu nieopłaconych przez firmę składek nie przewyższały wysokości kapitału zakładowego Spółki. Podnosił też, że nie miał pełnego wglądu w dokumenty finansowe spółki, albowiem wgląd taki utrudniała mu Prezes Zarządu A. S..

Jak wskazano wyżej, przepisy Ordynacji podatkowej, które poprzez odesłanie zawarte w art. 31 i 32 ustawy systemowej stosuje się również do zaległości składowych, przewidują ściśle określone przesłanki, których wykazanie powoduje

zwolnienie członka zarządu/byłego członka zarządu spółki z odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki. Należą do nich:

- wykazanie, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe) albo
- wykazanie, że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez winy członka zarządu,
- wskazanie mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości spółki w znacznej części.

Wykazanie ww. przesłanek zwalniających członka zarządu lub byłego członka zarządu do odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki obarcza te podmioty (tj. członka lub byłego członka zarządu), a nie organ ubezpieczeń społecznych (tak: SN w wyroku z dnia 14 maja 2008 r., II UK 283/07, Legalis nr 168163).

W rozpoznawanej sprawie odwołujący A. S., I. S. i J. L. nie wykazali, aby w ich przypadku wystąpiła którakolwiek ze wskazanych wyżej przesłanek wyłączających ich odpowiedzialność. Przede wszystkim nie wskazali jakiegokolwiek mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości spółki w znacznej części. W ocenie Sądu, nie wykazali też, że we właściwym czasie zgłoszony został wniosek o ogłoszenie upadłości spółki ani że nie ponoszą winy za niezgłoszenie tego wniosku w terminie.

Przesłankę polegającą na zgłoszeniu we właściwym czasie wniosku o ogłoszenie upadłości Sąd zbadał, powołując do ustalenia tego „właściwego czasu” biegłego sądowego z zakresu ekonomii. Ww. biegły, po przeanalizowaniu dostępnej i -w ocenie Sądu- wystarczającej do poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie dokumentacji finansowej spółki (...) Sp. z o.o., stwierdził, iż ww. spółka stała się niewypłacalna w rozumieniu art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. –Prawo upadłościowe (w brzmieniu obowiązującym w dacie stwierdzenia niewypłacalności) już w dniu 15 września 2007 r. W tym dniu bowiem spółka posiadała wymagalne i nieuregulowane zobowiązanie wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 671,49 zł, dotyczące niezapłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FP i FGŚP za miesiąc sierpień 2007 r. A zatem, w myśl art. 21 ust. 1 ww. ustawy (w brzmieniu obowiązującym w 2007 r.), osoby uprawnione do reprezentacji spółki –członkowie jej zarządu, którymi w tym czasie byli: A. S., I. S. i J. L., zobowiązani byli najpóźniej do dnia 1 października 2007 r. złożyć w sądzie gospodarczym wniosek o ogłoszenie upadłości spółki. Wymienieni nie uczynili tego jednak w ww. terminie. Wniosku takiego ww. członkowie zarządu w ogóle nie złożyli. Wniosek taki dopiero w październiku 2008 r. złożyły pracownicy spółki, którym spółka nie wypłaciła należnych wynagrodzeń. Biegły sądowy powołany w niniejszej sprawie wyjaśnił dodatkowo, iż art. 11 Prawa upadłościowego reguluje dwie postacie niewypłacalności: pierwszą określa ust. 1 wymienionego przepisu, a drugą ust. 2. W myśl tego ostatniego przepisu, dłużnika będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, uważa się za niewypłacalnego także wtedy, gdy jego zobowiązania przekroczą wartość jego majątku, nawet wówczas, gdy na bieżąco te zobowiązania wykonuje. Jak w niniejszej sprawie ustalił biegły sądowy, według stanu na dzień 31 grudnia 2007 r. aktywa spółki (...) wynosiły 90.447,00 zł, a zobowiązania – 178.666,17 zł. Wystąpiło zatem przekroczenie zobowiązań ponad majątek spółki według wartości księgowej o 97,53%, w kwocie 88.219,17 zł, co było spowodowane osiągniętą w 2007 r. stratą w kwocie 138.219,17 zł. W związku z ww. poniesioną stratą kapitał własny spółki na dzień 31 grudnia 2007 r. był ujemny, co oznaczało, że spółka nie posiadała środków na spłatę zobowiązań. W dniu 31 grudnia 2012 r. wystąpiła więc przesłanka do ogłoszenia upadłości spółki wymieniona w art. 11 ust. 2 Prawa upadłościowego. Wobec tego, że o niewypłacalności spółki możemy mówić, gdy ziści się którakolwiek z ww. przesłanek ogłoszenia upadłości, a stwierdzenie przez biegłego, że przesłanka z art. 11 ust. 1 Prawa upadłościowego ziściła się już w dniu 15 września 2007 r., sprawia, że nie można uznać, że wnioskodawcy uwolnili się od odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki, którą w tym czasie zarządzali. Przypomnieć przy tym należy, że nieistotny jest również rozmiar niewykonywanych przez dłużnika zobowiązań, gdyż nawet niewykonywanie zobowiązań o niewielkiej wartości oznacza jego niewypłacalność w rozumieniu art. 11 ww. ustawy. Dla określenia stanu niewypłacalności bez znaczenia jest też przyczyna niewykonywania zobowiązań. Niewypłacalność istnieje więc nie tylko wtedy, gdy dłużnik nie ma

środków (a tych spółka (...) na pewno nie miała na dzień 31 grudnia 2007 r.), lecz także wtedy, gdy dłużnik nie wykonuje zobowiązań z innych przyczyn, np. nie wykonuje zobowiązań w celu doprowadzenia swego kontrahenta do stanu niewypłacalności albo też nie wykonuje zobowiązań z przyczyn irracjonalnych.

Nie zasługują na uznanie zarzuty skarżących, w szczególności J. L., wniesione do opinii biegłego sądowego z zakresu ekonomii, którą Sąd uznał za wiarygodne źródło dowodowe w rozpoznawanej sprawie. Sporządzona bowiem została w sposób rzetelny, jasny, zgodnie z zaleceniami Sądu, a do tego jest należyście uzasadniona, a jej wnioski końcowe – logiczne i znajdujące oparcie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Tut. Sąd stoi na stanowisku, że obowiązek wystąpienia z wnioskiem o ogłoszenie upadłości spółki wynikający z ustawy – Prawo upadłościowe ma miejsce w sytuacji, gdy dłużnik nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych bez względu na liczbę wierzycieli. Niewykonywanie zaś zobowiązań wobec ZUS w niniejszej sprawie zaistniało i miało charakter ciągły i narastający. Spółka bowiem począwszy od sierpnia 2007 r., nieprzerwanie do czerwca 2009 r., tj. do momentu gdy już przestała zatrudniać pracowników, nie realizowała żadnych zobowiązań wobec ZUS. Niezapłacone składki wobec ZUS od września 2007 r. opiewały na kwoty rzędu kilkunastu tys. zł (od 10 tys. do prawie 17 tys. zł miesięcznie), a od października 2008 r. oscylowały w granicach do 10 tys. zł, przy czym sukcesywnie malały (w miarę zmniejszania się liczby pracowników), by za okres od sierpnia 2007 r. do czerwca 2009 r. wynieść łącznie 219.751,21 zł. Taka postawa spółki, polegająca na trwałym zaprzestaniu regulowania należności składkowych względem ZUS – w sytuacji gdy, jak twierdzi J. L., spółka posiadała wystarczające aktywa na zapłatę tych składek, w szczególności w czasie gdy on był członkiem zarządu – świadczy jedynie o lekceważącym stosunku spółki (i osób nią zarządzających) do jednego z wierzycieli spółki. W ocenie Sądu, nie ma przeszkód prawnych w zgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości spółki w sytuacji, gdy spółka ma tylko jednego wierzyciela, którego wierzytelności przez dłuższy czas dłużnik ignoruje. Zwłaszcza, że w przypadku ZUS wierzytelności te dotyczyły różnych tytułów (składek na różne fundusze: fundusz ubezpieczeń społecznych, fundusz ubezpieczenia zdrowotnego, fundusz pracy i fundusz gwarantowanych świadczeń pracowniczych), oraz różnych osób – pracowników dłużnej spółki; były więc wieloma zobowiązaniami z różnych tytułów. Zdaniem tut. Sądu, od zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości odróżnić należy samo ogłoszenie upadłości, do czego – zgodnie z poglądem ugruntowanym w orzecznictwie – wymagane jest istnienie co najmniej dwóch wierzycieli (por. uchwała SN z dnia 27 maja 1993 r., III CZP 61/93, OSNC 1994/1/7). Ogłoszenie upadłości może zatem nie nastąpić w przypadku ustalenia przez sąd upadłościowy istnienia pojedynczego wierzyciela, mogącego osiągnąć ewentualne zaspokojenie swoich wierzytelności w stosunku do upadłego poprzez wytoczenie procesu i egzekucję dłużnika. Podobnie – oddaleniu może ulec wnioski o ogłoszenie upadłości, jeżeli opóźnienie w wykonaniu zobowiązań nie przekracza trzech miesięcy, a suma niewykonanych zobowiązań nie przekracza 10% wartości bilansowej spółki, chyba że niewykonanie zobowiązań ma charakter trwały albo oddalenie wniosku może spowodować pokrzywdzenie wierzycieli (art. 12 Prawa upadłościowego). Powyższa regulacja nie zwalnia jednak dłużnika z obowiązku wystąpienia z wnioskiem o ogłoszenie upadłości. Jak bowiem słusznie zauważyła opiniująca w niniejszej sprawie biegła sądowa, przesłanki w postaci liczby wierzycieli, przedziału czasu, w którym nie były regulowane zobowiązania oraz możliwości ewentualnego uregulowania zaległych zobowiązań dotyczą dopiero postępowania sądowego, wszczętego na skutek wcześniej złożonego wniosku, a ten w rozpoznawanej sprawie – w ocenie Sądu – powinien być złożony przez członków zarządu (...) Sp. z o.o. w L. najpóźniej w dniu 1 października 2007 r. Nawet gdyby uznać, że wniosek taki powinien być złożony po upływie pełnych 3 miesięcy niewywiązywania się przez spółkę ze zobowiązań wobec ZUS (a zatem przykładowo po nieuregulowaniu składek za miesiące: sierpień, wrzesień, październik i listopad 2007 r. na łączną kwotę wynoszącą aż 49.426,35 zł bez odsetek, z których termin wymagalności ostatniej składki przypadał na dzień 15 grudnia 2007 r.), to i tak każdy z członków zarządu ww. spółki zobowiązany był do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki najpóźniej do dnia 29 grudnia 2007 r., a na ten dzień w składzie zarządu zasiadali: A. S., I. S. oraz J. L.. Żadne z nich w powyższej dacie ww. wniosku jednak nie złożyło.

Skoro zatem ani w terminie do dnia 1 października 2007 r., ani w żadnym innym późniejszym terminie, A. S., I. S. ani J. L. nie złożyli wniosku o ogłoszenie upadłości spółki (...) Sp. z o.o. w L., żaden z wymienionych wyżej członków zarządu nie uwolnił się od odpowiedzialności za nieopłacone w terminie i w pełnej wysokości składki do ZUS przez ww. spółkę. Jedynie w przypadku wnioskodawczyni I. S. materiał dowodowy zgromadzony w niniejszym postępowaniu wykazał, że nie powinna ona ponosić odpowiedzialności za zaległości składkowe ww. spółki za pełny czasookres wskazany w

zaskarżonej decyzji, tj. za okres od sierpnia 2007 r. do lipca 2009 r., a jedynie za okres od sierpnia 2007 r. do maja 2008 r.

Tut. Sąd stoi na stanowisku, że wpisy w Rejestrze Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego dotyczące ujawnienia imion i nazwisk członków zarządu oraz sposobu reprezentowania spółki mają charakter deklaratoryjny. W myśl bowiem art. 201 § 4 k.s.h., członek zarządu spółki z o.o. jest powoływany i odwoływany uchwałą wspólników. Oznacza to, że takie powołanie (odwołanie) jest skuteczne w stosunkach wewnętrznych spółki, a wpis zmiany w składzie osobowym zarządu w rejestrze sądowym ma tylko charakter deklaratoryjny. Odwołanie członka zarządu spółki, nie ujawnione w rejestrze, nie zwalnia go jednak automatycznie od odpowiedzialności wynikającej z art. 116 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 749). W sytuacji bowiem, gdy członek zarządu, mimo ważnego zapisu w rejestrze sądowym, kwestionuje fakt bycia członkiem zarządu w dacie powstania zobowiązania, winien wykazać w toku postępowania przed organami podatkowymi lub przed sądem, że został skutecznie odwołany z tej funkcji (por. wyrok NSA z dnia 10 czerwca 2014 r., II FSK 1687/12, Legalis nr 1042629). W ocenie tut. Sądu, I. S. w toku niniejszego postępowania przedłożonymi dokumentami (w szczególności w postaci uchwały nr (...) Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 30 czerwca 2008 r.) wykazała, że z funkcji Wiceprezesa Zarządu została skutecznie odwołana z dniem 30 czerwca 2008 r. Odpowiedzialność za złożenie stosowanego wniosku o wykreślenie danych odwołanego członka zarządu z KRS spoczywała w tym okresie na ostatnim pozostającym w składzie zarządu spółki członku, tj. na A. S.. Niedopełnienie przez wymienioną tego obowiązku nie może jednak powodować negatywnych konsekwencji dla prawidłowo odwołanej z Zarządu I. S.. W świetle powyższego, zgodnie z art. 116 § 2 o.p., nie było w niniejszej sprawie podstaw, by obciążać skarżącą I. S. odpowiedzialnością za zaległości składkowe spółki za okres od czerwca 2008 r. do lipca 2009 r. włącznie –skoro w tym czasie nie pełniła ona funkcji członka zarządu spółki.

Mając zatem na uwadze powyższe i uznając że zaskarżona decyzja ZUS w stosunku do I. S. jest w części niezasadna, Sąd –na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.– orzekł jak w pkt I wyroku. Co do pozostałych wnioskodawców: A. S. i J. L., Sąd uznał, że ich odwołania nie zawierają uzasadnionych argumentów, które przemawiałyby za zmianą zaskarżonych decyzji. W szczególności takim uzasadnionym argumentem nie był zarzut skarżącego J. L., że nie miał wglądu w dokumenty finansowe spółki. W orzecznictwie wskazuje się bowiem zgodnie, że nieznanomość stanu finansów spółki, wskazana jako przyczyna niezgłoszenia wniosku o jej upadłość, nie jest okolicznością uzasadniającą zwolnienie członka zarządu z odpowiedzialności za zaległości podatkowe (składkowe) na podstawie art. 116 Ordynacji podatkowej (por. wyrok SN z dnia 17 października 2006 r., II UK 85/06). Rzeczą ww. wnioskodawcy, który zdecydował się przyjąć i piastować tak odpowiedzialną funkcję w spółce, jaką jest funkcja Wiceprezesa Zarządu, było zaznajomienie się z dokumentami finansowymi podmiotu, którym zarządzał. Aktualne zaś jego twierdzenia, że nie miał wglądu do dokumentacji, nie usprawiedliwiają braku staranności po jego stronie, która powinna być oceniana z uwzględnieniem miernika wyższego niż przeciętny. Bez znaczenia dla odpowiedzialności ww. wnioskodawcy za nieopłacone składki jest przy tym okoliczność, że w spółce członkowie zarządu podzielili między siebie uprawnienia zarządcze, a on zajmował się rynkiem zbytu i kontrahentami spółki, a nie jej finansami. W ocenie Sądu, wewnętrzne podziały czynności pomiędzy członkami zarządu nie zwalniały J. L. z wykazania choćby minimalnego zainteresowania finansami spółki.

Podobnie, z odpowiedzialności za zobowiązania składkowe spółki (...) nie zwolniła członków zarządu tej spółki sprzedaż udziałów osobie trzeciej. Wedle twierdzeń A. S. i I. S. ich udziały w spółce w październiku 2009 r. miał nabyć T. P., który zobowiązał się do spłaty zadłużenia spółki, w tym wobec ZUS. Powyższy zarzut nie sposób jednak uznać za trafny. Okoliczności takiej jako przesłanki wyłączenia odpowiedzialności członka zarządu nie wymienia cyt. wyżej art. 116 § 1 o.p. Ponadto, co najistotniejsze, odpowiedzialność za długi składkowe spółki ponoszą członkowie zarządu, a nie wspólnicy (udziałowcy) spółki. Dlatego zbycie udziałów przez wspólników (udziałowców) spółki nie ma znaczenia dla odpowiedzialności członków zarządu tej spółki. Ewentualne zaś uregulowanie w umowie zasad odpowiedzialności za zobowiązania spółki może mieć znaczenie co najwyżej dla wzajemnych rozliczeń stron wzmiankowanej umowy –stanowiąc podstawę ewentualnych roszczeń regresowych wobec nabywcy udziałów. W sytuacji bowiem podpisania przez dłużnika z osobą trzecią umowy o przejęcie długu (art. 519 § 2 pkt 2 k.c.), gdyby za taką w niniejszej sprawie uznać umowę z października 2009 r. zawartą z T. P., to i tak skuteczność takiej umowy jest zależna od zgody

wierzyciela – czyli w niniejszej sprawie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Tymczasem, w rozpoznawanej sprawie organ rentowy nawet nie był zawiadomiony o zawarciu umowy sprzedaży udziałów spółki zawierającej postanowienia o przejęciu długów spółki, nie mówiąc już o wyrażeniu zgody na przejęcie tych długów przez osobę trzecią. A zgoda taka powinna być przez tego wierzyciela wyrażona na piśmie pod rygorem nieważności (art. 522 k.c.). Podobnie sytuację odpowiedzialności za zobowiązania reguluje przepis art. 55⁴ k.c., zgodnie z którym nabywca przedsiębiorstwa jest odpowiedzialny solidarnie ze zbywcą za jego zobowiązania związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa, chyba że w chwili nabycia nie wiedział o tych zobowiązaniach, mimo zachowania należytej staranności. Odpowiedzialność nabywcy ogranicza się do wartości nabytego przedsiębiorstwa według stanu w chwili nabycia, a według cen w chwili zaspokojenia wierzyciela. Odpowiedzialności tej nie można bez zgody wierzyciela wyłączyć ani ograniczyć. A zatem, nawet gdyby potraktować zbycie udziałów w spółce (...) Sp. z o.o. jako zbycie całego przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55¹ k.c., to i tak ograniczenie odpowiedzialności wnioskodawców za zobowiązania składkowe spółki nie odniesie skutku względem wierzyciela dopóki nie wyraził on na to zgody. A w rozpoznawanej sprawie zgody ZUS czy to na przejęcie długów składkowych spółki czy na ograniczenie odpowiedzialności za te długi – nie było. A zatem, argument skarżących A. S. i I. S. o uwolnieniu się od odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki na skutek zbycia udziałów w spółce nie jest trafiony. Żadne bowiem wspomniane wyżej postanowienia umowne nie mogły zwolnić członków zarządu /byłych członków zarządu z odpowiedzialności za długi publicznoprawne spółki (...) Sp. z o.o., w szczególności że i w przepisach regulujących tę odpowiedzialność brak jest unormowań, które by na zwolnienie z takich przyczyn pozwalały.

Za niezasadny w niniejszej sprawie uznać także należało zarzut skarżącego J. L. dotyczący naruszenia przez ZUS art. 118 § 1 o.p. poprzez wydanie zaskarżonej decyzji po upływie terminu przewidzianego w ww. przepisie. W myśl cyt. przepisu w zw. z art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, nie można wydać decyzji o odpowiedzialności podatkowej (składkowej) osoby trzeciej, jeżeli od końca roku kalendarzowego, w którym powstała zaległość z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, upłynęło 5 lat. Z dokumentów z akt ubezpieczeniowych wynika, że organ rentowy w stosunku do wszystkich wnioskodawców zaskarżone decyzje wydał w dniu 12 grudnia 2012 r., przy czym J. L. swoją decyzję otrzymał w dniu 2 stycznia 2013 r.

W tym miejscu przypomnieć wypada, że interpretacja pojęcia „wydanie decyzji” użytego w art. 118 § 1 Ordynacji podatkowej wywoływała rozbieżności w orzecznictwie. Usunięciu tych rozbieżności poświęcona została uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 17 grudnia 2007 r. (I FPS 5/07). W uzasadnieniu wyroku Naczelny Sąd Administracyjny zwrócił uwagę na efekty wykładni językowej przepisu art. 118 § 1 i § 2 Ordynacji podatkowej, które przemawiają za odróżnieniem pojęcia „wydania decyzji” (czyli jej sporządzenia, podpisania i opatrzenia datą stosownie do treści art. 210 § 1 Ordynacji podatkowej) od pojęcia „doręczenia decyzji”. Potwierdza to brzmienie art. 212 Ordynacji, w którym również rozróżnia się te dwie czynności (por. też wyrok SN z dnia 4 sierpnia 2009 r., I UK 85/09). Powyższe odpowiada zasadzie, że przy redagowaniu aktu normatywnego do oznaczania jednakowych pojęć używa się jednakowych określeń, a różnych pojęć nie oznacza się tymi samymi określeniami. Przyjęcie, że wydanie decyzji obejmuje także jej doręczenia oznaczałoby ograniczenie w czasie kompetencji organu podatkowego, a także powodowałoby trudności w ustaleniu daty decyzji, a co za tym idzie, odpowiedniej do tej daty podstawy prawnej. Wiązanie uprawnienia organów do wydania decyzji odnoszących się do odpowiedzialności osób trzecich z ich doręczeniem mogłoby oznaczać naruszenie konstytucyjnej zasady równości wobec prawa, gdy taka odpowiedzialność dotyczy kilku osób, wobec których doręczenie decyzji w jednym terminie okazałoby się niemożliwe, na skutek czego wobec niektórych doszłoby do przedawnienia orzekania.

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy, Sąd Okręgowy uznał, iż w sprawie nie doszło do naruszenia art. 118 § 1 o.p. Zgodnie z tym przepisem organ rentowy miał czas do dnia 31 grudnia 2012 r. na wydanie decyzji o osobistej odpowiedzialności członków zarządu spółki (...) Sp. z o.o. w L. za zaległości składkowe tej spółki, a skoro decyzje te wydał w dniu 12 grudnia 2012 r., to tym samym nie uchybił terminu, o którym mowa w art. 118 § 1 Ordynacji podatkowej.

Na uwzględnienie nie zasługiwał także zarzut J. L. jakoby zaskarżona decyzja była wadliwa z uwagi na to, że ZUS nie zawarł w niej stwierdzenia o solidarnej odpowiedzialności członka zarządu z pozostałymi członkami zarządu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego reprezentowane jest m.in. takie stanowisko, że nie jest konieczne wydanie jednej wspólnej decyzji w stosunku do wszystkich członków zarządu jako dłużników i określenie w niej, że ich odpowiedzialność jest solidarna. Solidarność tej odpowiedzialności wynika bowiem wprost z przepisów ustawy (art. 369 k.c. w zw. z art. 116 § 1 o.p.). Wydanie jednej decyzji dotyczącej wszystkich członków zarządu z danego okresu istotne jest dla samych dłużników, którzy po uregulowaniu należności dochodzonych przez ZUS mogą wystąpić wobec pozostałych członków zarządu z roszczeniami regresowymi, jednak wydanie osobnych decyzji o odpowiedzialności poszczególnych członków zarządu nie stoi tym roszczeniom na przeszkodzie. Zaspokojenie wierzyciela składkowego przez któregokolwiek z dłużników –nawet, gdy decyzje nie wskazywały na solidarną odpowiedzialność dłużników– wywołuje skutek w postaci zwolnienia pozostałych dłużników oraz rodzi, z mocy art. 376 k.c., po stronie tego dłużnika, który spłacił dług, prawo regresu wobec pozostałych dłużników (por. wyrok SN z dnia 13 lutego 2013 r., I UK 483/12). Tylko pominięcie przez organ rentowy wydania decyzji wobec któregokolwiek z członków zarządu spółki wyłącza możliwość dochodzenia przez osoby, które spełniły świadczenie względem organu rentowego, roszczeń regresowych przysługujących im wobec innych członków zarządu. W rozpoznawanej sprawie jednak sytuacji takiej nie było. Trzema bowiem decyzjami wydanymi tego samego dnia, po przeprowadzeniu uprzednio postępowania wyjaśniającego, organ rentowy orzekł o odpowiedzialności wszystkich członków zarządu spółki (...) Sp. z o.o. w L.. Nie pominął więc w decyzjach żadnego z członków zarządu tej spółki, a i same strony miały świadomość, jakie osoby zostały objęte ww. decyzjami z tego chociażby względu, że tutaj Sąd prowadzi wspólne z ich udziałem postępowanie.